

„Fašizem za kraško deželo“

Trst, 10. marca.

V Senožcah je predaval črnim srajcem tovariš Vasari, odposlanec deželne prosvetne urade o predmetu »Fašizem za kraško deželo«. Povedal je, da je v davni Kras lepo cvetel, dokler niso prišli »bosanski in hrvaški pastirji, pregnani od Turkov, ter požgali gozdove, da so naredili prostor svoji mršavi živini. Dež in burja sta potem deželo opustošila, fašizem pa jo bo zopet povzdignil.« Vasari je pozabil povedati, da je od nastopa fašizma padlo stanje živine na Krasu pod polovico in da so se gozdi tudi razredčili in končali v ti slavni devetletni dobi.

S čisto znanstvenega vidika je zajemljivo, kako se zmota o bosanskih pastirjih vleče skozi tozadevno laško literaturo. Zgodovinska podlaga je preprosta: Bilo je ob času Friderika III., da so se tržaški okličani pritožili proti zimskim

pastirjem, ki so si ognje kurili. Ti pastirji pa niso bili iz Bosne — kdo bo iz Bosne gonil ovce na Kras! — ampak s Pivke in Brekinje, ali iz Čičarije. Se dandanes gonijo na zimsko pašo, a ne več na Zgornji Kras, pač pa v Srednjo in Južno Istro.

Jasno je, da ti pastirji niso požgali gozdov, čemu neki, le ogenj so si kurili. Protest okoličanov in sledeča cesarska prepoved je dokaz, da je bil Kras že takrat ubog na drevju, da so ljudje vsak grm čuvali (v Istri dobiš kmete, ki sredi njive ne izkopljajo trna, češ da bo malo sence). Predavatelj je pobral pravljico o bosanskih pastirjih in požigalcih gozdov iz Cavallijeve šolske zgodovine Trsta, ki je dotični tekst slabo interpretiral. Sistematični požigalci so bili v oni dobi (1490) »guastatorie (pokončevalci)«, posebna ženiška četa vojujočih armad. Primat uničevanja ex professo so imeli Benečani. Tudi to bi Vasari lahko našel pri Cavalliju.

Vlomilska petorica priznava

Pojasnjena vloma v Novem mestu in Kranju

Ljubljana, 13. marca.

Skupnim naporom orožništva in ljubljanske policije, zlasti pa preiskovalnemu sodniku g. dr. Bizjaku, ki že več tednov spretno vodi preiskavo proti znanemu vlomilcu Pavliču in tovarišem, se je posrečilo razvozlati tajinstven vlom v Povhovo tovarno v Novem mestu, ki je bil izvršen letos v noči med 31. januarjem in 1. februarjem. Vlomilci so odnesli trgovcu Povhu v Novem mestu raznega blaga, moških srajc in spodnjih hlač v vrednosti nad 16.000 Din. Zaprti so v ljubljanskih sodnih zaporih. Pavlič, ki je vodja te vlomilske tolpe, v katero spadajo še Skapin Ivan, Jereb Stanko in Kosirnik Ivan, je svoje sodelovanje pri vladu v Novem mestu že priznal ter popisal vso zločinsko pot, ki jo je skupno z omenjenimi tovariši izvršil. To je zanimiva povest. Novomeško sodišče je mislilo, da je vlom pri Povhu izvršil Laknar s tovariši.

Vlom pri Povhu

Vlom pri Povhu je zasnoval Skapin Ivan, kateremu so bile razmere tamkaj znane zato, ker je svojčas nekaj časa delal pri nekem ključavničarskem mojstru v Novem mestu. K podjetju je nagovoril še Jereba in Kosirnika. Pripravljeni za odhod v Novo mesto, so se sešli v Ljubljani pred Mestnim domom še s četrtimi tovariši. 46 letnim brezposelnim krojačem Ivanom Pavličem, ki je bil že osemkrat kaznovan, trikrat zaradi raznih prestopkov, petkrat pa radi tatvine. Nazadnje je bil Pavlič zaprt 10 let v mariborski kaznilnici, odkoder se je šele pred Božičem vrnil. Tudi drugi tovariši so bili že večkrat kaznovani in zaprti radi vladu in tatvin.

Vsi štirje so se 31. januarja z večernim vlakom odpeljali v Novo mesto. Ker so vedeli, da na ljubljanski glavni postaji policija potnike zelo dobro opazuje, so vstopili na vlak na dolenskem kolodvoru. Vso pot do Novega mesta so bili vlomilci zelo živahni ter jih je moral sprevoznik in orožnik, ki se je slučajno vozil v istem vlaku, opominjati k redu.

V Novem mestu so šli vlomilci po ovinkih v mesto. K Povhovi tovarni so se napotili šele pozno zvečer, okrog 11, potem ko so jih v gostilni, kjer so obsedeli, pometali ven. V skladišče trgovca Povha so vlomilci vdrlj z dveh strani hkrati. Skapin in Kosirnik sta zlezla v tovarno nekje zadaj, dočim sta Pavlič in Jereb prišla čez pokopališče. Tam sta celo srečala mestnega stražnika in mu prijazno voščila: »Dober večer«. Jereb je nato zlezal skozi stranišeno okno v poslopje, Pavlič pa je strážil. Ker pa so si oni trije v posloju zamenjali prizadevali, udrti v skladišče po stopnicah in skozi glavna vrata, so se morali vrniti ter so nato poskušali vlom z druge strani. Na cesti so razbili okno likalnice ter poskakali notri. Svetili so si z električnimi svetilkami ter opravljali svoje delo precej mirno in brez strahu. Nabasali so v vreče raznih srajc, spodnjih hlač in drugega blaga ter jo nato jadrno pobrisali nazaj čez pokopališče in čez hrib naravnost na kolodvor. Na kolodvoru je že stal pripravljen vlak na Karlovac, v katerega je Pavlič pomotoma skočil in vrgel vanj tudi svojo težko vrečo. Prometni uradnik je zanimive potnike opozoril, da ta vlak ne bo vozil proti Ljubljani ter da morajo počakati, da bo tudi ljubljanski vlak, ki odpelje jutraj eno uro pozneje iz Novega mesta, pripravljen. Vsi štirje so namreč prej kupili vozne listke do Laverce, kamor pride vlak nekoliko pred 7 zjutraj. Ob tej uri je v začetku februarja še precej mračno.

Iz Laverce so šli vlomilci peš po državni cesti do Rudnika, nakar so zavili v hrib. V gozdu so se šele oddahnili ter začeli nakradeno blago urejevati. Bilo je okrog 300 moških srajc, ki so jih razdelili na tri dele. Najtežji del je nabasal Pavlič v vrečo, Kosirnik in Jereb pa sta nesla manjše zavitke boljšega blaga, zlasti moških spodnjih hlač. Dočim se je nato Skapin vrnil čez Golovec v Ljubljano, so oni trije nadaljevali pot čez D. M. Polje do nekega gozda. Tu so naložili vrečo in oba za-

Kje je vlamljala Laknerjeva tolpa

Nameravani vlomi v župnišča v Šmarju in na Vinici

Ljubljana, 12. marca.

Vse bolj jasno postaja delovanje roparskega morilca Laknerja in njegovih treh tovarišev, vse bolj se debelijo sodni spisi, ki govore o verigi vladu in tatvin širom dežele. Preiskava, ki jo z vso vestnostjo vodi preiskovalni sodnik dr. Bizjak, je dognala toliko zanimivih stvari iz življenja in delovanja te dične vlomilske štiripersone detelje (Lakner, Fertič, Jančar, Lampret), je ugotovila toliko doslej nepojasnjenih in nerazkritih vladu, da stojimo v resnici pred veliko razpravo, ki jo javnost že z napetim zanimanjem pričakuje. Laknerjeva vlomilska družba se je zlasti vrgla na vlomilsko delovanje po župniščih. Ze smo poročali o nekaterih slučajih, kjer se je vlom zločincem ponesrečil, tako zlasti v Šmartnem pri Litiji, v Kamniku in drugod. Zdaj smo izvedeli še o drugih zlih delih te vlomilske družbe.

Sredi januarja letos je bil izvršen vladu pri »Tinčku« *v Hrastju, o katerem je zdaj jasno, da ga je izvršil Lakner s pomočjo svojih tovarišev. Pri »Tinčku« *je namreč služil lanko leto od Velike noči do Vseh svetnikov član Laknerjeve družbe, Anton Lampret. Temu so bile tedaj razmere v hiši dobro znane. Opisal jih je Laknerju, ki se je splazil, med tem ko so domači večerjali, v spalno sobo ter odnesel iz nje ročno blagajno z več sto dinarji. Lampret in Jančar sta strážila zunaj, potem pa so si vsi trije plen točno razdelili. Blagajno so razbili za železniško proggo pri postaji D. M. v Polju, jo izpraznili, nato pa jo vrgli pod neki skedenj v Mostah.**

V nedeljo 18. januarja so potem nameravali vlomiti v župnišče v Šmarju pod Ljubljano. Spet je bil Lakner tisti, ki je imel po načrtu izvršiti levji del naloge. V neki ljubljanski predmestni gostilni so se dogovorili: Fertič Lampret in Lakner. V župnišče v Šmarju je vstopil Lakner, ona dva pa sta strážila zunaj. Vlomilci pa so tu imeli smolo. Zavohal jih je pes, ki je začel strahovito lajati. Fertič, katerega je bil pes najprej opazil, je s svojega položaja takoj zbežal, dočim se je Lakner, ki je bil že v veži župnišča, zmazal na ta način, da je žensko, katero je srečal, prosil za prenočišče, potem pa je odšel ven.

Ko se jim je ta vladu v Šmarju ponesrečil, je predlagal Fertič, da naj bi šli »obiskat« *župnišča na Vinici v Belokrajini, ki je baje bogat mož. Tako je namreč trdil Fertič. Načrt je bil onima dvema koj vseč ter bi ga bili gotovo drugi dan izvršili, ko bi ne bila nastopila zapreka v tem, da niso imeli dovolj denarja za železnico. Odšli so nato še isti večer peš nazaj v Ljubljano, tam prenočili ter hkrati zasnovali novo tatvinsko turnejo v litijsko okolico. Zjutraj so jo udarili peš v Litijo, kjer so nameravali oropati neko gostilno ob tovarni. To gostilno je Fertič dobro poznal. Lakner, ki je zmirom izvrševal v tej družbi najtežja dela, je imel nalogo, splaziti se v gornjo sobo, kar pa se mu ni posrečilo. Presenetili so ga domači ter se je zrezal s tem, da je brž prašal za cigarete.*

Iz Litije so jo mahinili potem proti Kamniku, tudi peš, čez lhan in Dol, dočim so se Domžal ognili. Spotoma je Lakner v Dobu ukradel v neki

KAJ PRAVIJO ŠTEVILKE:

700.000 ZAVITKOV
ELIDA SHAMPOO
PRODANIH V ZADNJEM LETU!

DOKAZ
NJEVOVE
VREDNOSTI!

Teh 700.000 zavitev-
kov Elida Sham-
poo, položenih
eden vrh druge-
ga, bi doseglo
33-kratno višino
stolne cerkve v
Zagrebu.

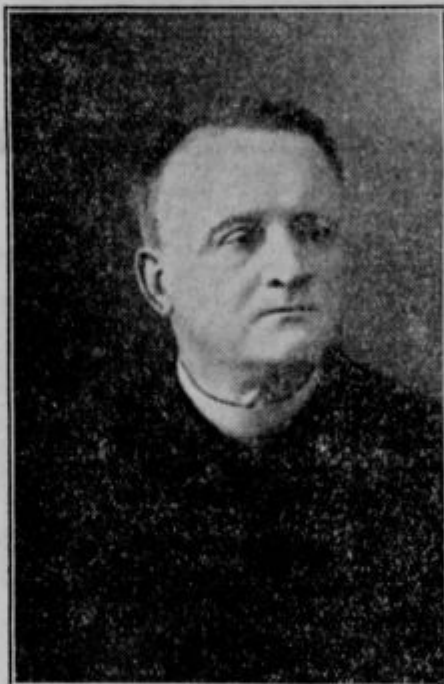

La negovanje
las

ELIDA SHAMPOO

Josip Siška - stolni kanonik

Ob priliki 70 letnice njegovega rojstva.

Rodil se je 14. marca 1861. v Hrastju pri Ljubljani. Njegov oče, ki je bil posestnik in gostilničar znane gostilne pri »Tinčku«, je imel deset otrok (sedem hčera in tri sinove). Najstarejši sin je prevzel doma kmetijo in gostilno; je pa že umrl. Najmlajši sin pa je bil pokojni župnik Janko, ki je umrl lani. Naš g. jubilar, Joško, pa je predzadnji po starosti in je bil v mladosti silno slaboten. Uprav on se je prvi v rodbini odločil, da pojde študirat in da postane »gospod«.

Študiral je odlično. Maturiral je leta 1879. Po dovršeni maturi se je dokončno odločil za duhovski stan in stopil isto leto jeseni v sementišče. Posvečen je bil v duhovnika 7. julija leta 1883. Prvo mesto je bila služba pomožnega dvornega kaplana pri pokojnem škofu Pogačarju. Škof je bil namreč skoro slep. Zato je potreboval nekoga, ki mu je čital časopise in pa pri daritvi sv. maše mašne molitve. Ob prihodu pokojnega kardinala Misije za ljubljansko škofa leta 1884. je postal dvorni kaplan in pozneje (kanceler) vodja knezoškofijskih pisarn ter bil kot tak do premostitve Misije za nadškofa v Gorico. Ko pa je postal sedanji nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič škof ljubljanski, je naš g. jubilar to službo vodil do 1. 1907. Tega leta pa mu je bil podeljen kanonikat »ad baculum« *v ljubljanskem kapituлу. V tej dobi je zelo pogledil svoje teoretično in praktično znanje. Jubilar se zelo zanima za medicinsko vedo, ki jo skoro do obvlada in je tudi praktično s svojimi nasveti marsikomu že pomagal. Nič manjša ni njegova izpopolnitev v jezikoslovju. Tako obsega njegov jezikovni repertoar danes latinščino, grščino, nemščino, francoščino, italijanščino, španščino, deloma angleščino ter srbohrvaščino poleg materne jezika.*

trgoviti nekaj denarja. V Kamniku so zasnovali vladu v župnišče v Nevljah, ki pa se jim tudi ni posrečilo. Laknerju je prišla nasproti znana domača ženska ter se je moral zato zadovoljiti z malim milodarom.

Vendar pa Lakner ni odjegal. Še tisti večer je smuknil v neko enonadstropno hišo v Vrhpoljah, kjer je »sunil« *200 Din v gotovini.*

Razen tega prihajajo vsak dan novi zločini na površje. Ta štiripersone detelice, vsi še mladoletni fantiči, je napravila po mnogih krajih Slovenije toliko hudobij, da preiskava še dolgo ne bo zaključena. V interesu preiskave pa nam je preiskovalni sodnik dr. Bizjak odklonil vsako pojasnilno izjavo in informacije.

Največje pa je bilo njegovo udejstvovanje na gospodarskem polju. Celu svoje življenje se je udeleževal gospodarskega življenja in bil odbornik odnosno član neštetihi združenj ter ustanov. Gospodarsko se je udeleževal tudi v svojem službenem delokrogu kot večletni upravitelj knezoškofijskih posestev v Gornjem Gradu. Pod njegovo upravo so se ta posestva gospodarsko dvignila, kar kaže tudi dejstvo, da je pred par leti na prošnjo kaplitja in knezoškoja samega kljub starosti prevzel ponovno upravo posestev v svoje roke in jo vodi še danes.

Bil je soustanovitelj Ljudske posojilnice v Ljubljani, katere podnaslednik je bil od 1. 1895. do 1918. Dalje je bil soustanovitelj in mnogoletni član upravnega sveta delniške družbe »Union« *v Ljubljani in tako tudi pri mnogih drugih združenjih kakor pri Vzajemni zavarovalnici, Zdravni zvezi itd. Pa tudi gmotno je podpiral dobre nakele in s tem pripomogel do njih izvršitve. Tako je eden prvih prinesel izdatno denarno podlago 90.000 goldinarjev v dar, ki ga je dobil kot zapuščino od svojega prijatelja župnika Čibaška, za sedanje škofijško gimnazijo v St. Vidu pri Ljubljani in se je tudi pozneje pri zidavi veliko trudil. — Skratka udeleževal se je vseh gospodarskih ustanov in je bil povsod na prvih mestih in najbolj agilni delavec. Bil je eden prvih pionirjev na polju združništva. G. jubilar rad pomaga, kjerkoli more, bodisi z nasvetom, bodisi gmotno. Pri vsem tem pa je silno skromen in išče veselja le v tem, da more komu kaj dobrega storiti.*

Ob sedemdesetletnici želimo g. jubilaru, da bi živel še mnoga leta v zdravju in v zadovoljstvu!

Umirajoča žena napovedala možovo smrt

M. Sobota, 12. marca.

V Polani nad M. Soboto se je zgodilo tole: V vasi sta živela zakonca Grabar, ki sta oba dočakala visoko starost 80 let. Pretekli teden je žena zbolela in v četrtek je zatisnila oči k smrti nemu spanju. Pred smrtjo je mož žalosten stal ob postelji. Umirajoča žena je videla, da mu bo hudo po njej, radi tega ga je tolažila. Napovedala mu je, da ji bo čez tri dni sledil v grob. Tej napovedi seveda nikdo ni pripisoval važnosti. Ženo so pokopali pri hiši se je zopet začelo stero življenje.

Cez tri dni — v soboto — je zopet zapel mrtvaški zvon. Ljudje so se začudeno spogledovali in izpraševali, kdo je umrl. Grabarjevi so imeli mrljca. Po ženini smrti se je mož vdal žalosti, ki ga je vrgla na posteljo. Kar je napovedala umirajoča žena, se je uresničilo. Tretjega dne ji je mož sledil v večnost.

Izreden slučaj je vzbudil v vasi veliko pozornost in sedaj govori o njem vsa okolica.

Uspešen lov

Fara ob Kolpi, 10. marca.

Preteklo jesen so naši kraji veliko trpeli od divjih prašičev. Kamor je prišla ta zver, je kar čez noč opustošila cele njive koruze, čez dan se je pa poskrila v gosto zaraslo grmovje, tako da ji lovci niso mogli do živoga. Sedaj v zimskem času pa so naši lovci imeli več uspeha. Ustrelili so že štiri divje prašiče od 30 do 60 kg težke. Teh lovov so se udeležili tudi povabljeni lovci iz Ljubljane in Kočevja. Posebno srečo je imel pretekli teden tukajšnji lovec g. Matija Juretič, kateri je ustrelil v družbi več tukajšnjih lovcev 140 kg težkega in 1,70 m dolgega merjasa. Njegovi čenani so 9 cm dolgi. Merjasec je po dobro pogode-nem strelu sicer omagal, a ni takoj padel, ampak še napadal v njegovo bližino prihajajoče gonjače. Na pomoč so prišli še drugi navzoči lovci ter po več streljih upihnilo zverini luč življenja. Bil je lep eksemplar, da malo takih.

Nasim vrlim lovcom in gonjačem izrekamo vso hvalo za trud, katerega imajo, da bi nas rešili te škodljive zverine.

Naročajte knjižne zbirke Jugoslovanske knjigarne

Naši mohorjani v letu 1930

Lani se je število mohorjanov pomnožilo v ljubljanski škofiji za 3279, v lavantinski za 2182, torej v Sloveniji skupaj za 5461. Lep napredek v enem letu! Za to se je zahvaliti v prvi vrsti gorečnosti poverjenikov, ki so skoraj vsi duhovniki dušni pastirji. Naj reče kdo, kar hoče, res je pa le, da goreč poverjenik veliko doseže. Ne vsega, vendar pa največ. To se jasno vidi zlasti v župnijah, kjer je nastopil nov goreč poverjenik. Za zgled omenim le Hotič v ljubljanski škofiji. Prejšnje leto je bil na 225. mestu z 2.777 odstotki, letos pa je na 37. mestu z 10.699 odstotki. Kajne, kakšen skok naprej! To je storil novi poverjenik.

Vem, da so ponekod velike težave in poverjenik pri najboljši volji sam ne more kaj prida doseči. Poudarjam: sam. Če mu pa pomaga še drugi, se da že več doseči. Kdo naj mu pomaga? Katoliška akcija. Saj širiti dober tisk spada k delom katoliške akcije. V vsaki vasi bi se mogel dobiti kdo, ki bi nabiral člane za Mohorjevo družbo po hišah. Da, po hišah. Stara praksa, da se v cerkvi oznanj, naj poverjeniku prinesejo naročnino na dom, se dandanes splošno ne obnese več. To so uvideli mnogi poverjeniki, pa so po Marijinih družbah, po članih prosvete itd. že pred leti začeli pobirati naročnino po hišah. In to se je kaj lepo obneslo. Poverjenik dušni pastir bi lahko tudi osebo tu in tam stopil v kakšno hišo in priporočil Mohorjevo družbo. Gotovo bi kaj dosegel.

Da se je število Mohorjanov tako pomnožilo, je precej pomagala tudi statistika. Poverjenik je imel lažje delo pri agitaciji za Mohorjevo družbo, ker je povedal ljudem, koliko župnij je spredaj; če so tam in tam mogli, zakaj bi tukaj ne mogli?

Zato le ostanimo še nadalje pri statistiki! Naj bo ogledalo, kako je po naši domovini razširjena Mohorjeva družba, najstarejša kulturna organizacija te vrste pri nas, in edina, ki stoji na pozitivnem verskem stališču!

Sledi statistika za ljubljansko škofijo posebej, za lavantinsko posebej. Pri vsaki najprej število naročnikov v odstotkih po župnijah, potem po dekanijah, dalje izkaz prvih in zadnjih v dekanijah in odstotek za vso škofijo, prav nazadnje odstotek za vso Slovenijo. Število prebivalcev sem vzel po šematizmih za leto 1930. Število pred župnijo oziroma dekanijo pove, katere je v vrsti v primeri proti drugim, število za imenom pove, katere po vrsti je bila lani, tretje število pove, koliko naročnikov Mohorjevih knjig pride na 100 prebivalcev. Druge opombe sledijo na drugem mestu.

Zastavo v ljubljanski škofiji nosi letos Kamna gorica. S tretjega mesta v lanskem letu se je dvignila letos na prvo mesto z odst. 17.714. Bevke, ki so bile lani na prvem mestu, so letos potisnile na 5. mesto. Nič ni pomagalo, da se je število prebivalcev zmanjšalo; ostanje pa s 16 odstotki še vedno nevarno tekmeč za prvenstvo. Boh. Bela je sicer pomnožila število naročnikov, a kljub temu je potisnjena z drugega mesta na četrto. Poleg Kamne gorice sta jo prehiteli še Sv. Križ nad Jesenicami in Mošnje z Brezami. Velik skok je stariša Šenturska gora, z 51. na 6. mesto, in se podala v tekmo za prvenstvo. Zelo so napredovale Ovsice, z 158. mesta na 9. mesto, Železniki s 55. na 33., Jezersko s 95. na 34., Hotič z 225. na 37., Leskovec s 165. na 39., ker je število prebivalcev znižala od 800 na 421. Tudi nekatere župnije so dvignile odstotek, ker se je število prebivalcev znižalo, n. pr. v Senčurju pri Kranju je število prebivalcev za 1735 manjšalo. Letopis za 1930 izkazuje splošno pravilneje število prebivalcev kakor prejšnji Letopisi. Ta izprememba marsikje precej vpliva na višino odstotka mohorjanov. Gora pri Sodražici je napredovala s 103. na 44. mesto, Velike Poljane s 96. na 47., Planina pri Rakeku s 115. na 58., Gor. Logatec s 108. na 59., Prežganje s 177. na 70., Šmarje pri Grosupljem z 201. na 73. mesto. Presenetljivo je napredoval Stari trg ob Kolpi, z 246. na 81. mesto, Preloka, ki več let ni izkazovala nobenega naročnika, je letos na 55. mestu. Veliko župnij je letos po številu naročnikov napredovalo, a je vendar v vrsti v primeri proti drugim župnijam nazadovalo. Vzrok temu je, ker so druge župnije še bolj napredovale. Nekatere so kljub napredku v številu naročnikov v vrsti župnij nazadovale kar za 25 in več mest, n. pr. Komenda, ki je v odstotku od 7.232 napredovala na 7.264, je padla v vrsti župnij s 75. na 108. mesto, torej za 33 mest in tako še veliko drugih.

Nad 10 odstotkov ima letos 47 župnij, 18 nad 9 odstotkov, 21 nad 8, 29 nad 7 odstotkov. Od 262 župnij ima že 179 župnij več kot 5% mohorjanov, to je že nad dve tretjini vseh.

Po dekanijah je skoraj ista slika ko lani. Prvih 6 dekanij je ostalo na svojem mestu, vse so dvignile odstotek. Prva je Radovljica z 8.131 odstotki, en mohorjan pride že na 12 prebivalcev. Cerknica je zavzela mesto Moravče, Trebnje mesto Litija, Novo mesto pa je padlo s 13. na 16. mesto, zato je napredovala po eno mesto Ljubljana-mesto, Žužemberk in Semič. Zadnji dve dekaniji Leskovec in Kočevje sta ostali na svojem mestu.

V izkazu prvih in zadnjih v dekanijah je nekaj posebnega to, da je v semiški dekaniji letos na prvem mestu Preloka, ki je bila lani na zadnjem mestu. Tukaj se je izpolnilo: »Zadnji bodo prvi.« V dekaniji Radovljica niso Ovsice več marale biti na zadnjem mestu, pa so se dvignile celo na 9. mesto v vrsti župnij. V loški dekaniji so Železniki izpodrinili Reteče s prvega mesta. Sv. Helena se je umaknila iz moravške dekanije v ljubljansko okolico in prvenstvo v moravški prepustila št. Ožbaltu. V šmarijski dekaniji je Šmarje odstopilo zadnje mesto Stični in se dvignilo skoraj na prvo mesto, le Javor je še na poti. V trebanjski dekaniji je Sv. Trojica zadnje mesto odstopila Trebelnemu, v litijski pa Sava št. Jurij pod Kumom. Drugo je ostalo pri starem, Nemških župnij nisem vpošteval.

V celi škofiji je odstotek Mohorjanov 5.124. To pomeni, da je skoraj na vsakih 19 prebivalcev en naročnik Mohorjevih knjig.

Splošno lahko rečemo: Nekatere župnije bi še moge napredovati, nekatere pa so dosegle tako visoko število, da so lahko vesele, če ga obdržijo.

Ljubljanska škofija

a) po župnijah

1. Kamna gorica (3)	17.714
2. Sv. Križ nad Jes. (5)	17.647
3. Mošnje, Brezje (7)	17.500
4. Bohinjska Bela (2)	17.200
5. Bevke (1)	16.000
6. Šenturska gora (51)	15.625
7. Javorje pri Litiji (9)	14.961
8. Vranja peč (6)	14.761
9. Ovsice (58)	14.563
10. Leše (4)	14.285
11. Goriče (23)	14.222
12. Turjak (13)	13.703
13. Železniki (55)	13.695
14. Črnuče (8)	13.552
15. Veleosovo (10)	13.513

16. Ribno (12)	13.066
17. Reteče (36)	12.666
18. Javor pod Ljubljano (31)	12.470
19. Sv. Gregor (21)	12.159
20. Lom (16)	12.045
21. Mavčice (15)	12.000
22. Rova (49)	11.904
23. Sv. Helena (24)	11.800
24. Kropa (43)	11.707
25. Predvor (52)	11.695
26. Homec (50)	11.585
27. Motnik (14)	11.557
28. Mekinje (22)	11.366
29. Zali log (45)	11.363
30. Horjul (20)	11.174
31. Radeče - Planica	11.168
32. Križe (19)	11.081
33. Vozice, Skarušina (28)	10.951
34. Jedrsko (95)	10.943
35. Bukovščina (18)	10.909
36. Sv. Katarina (40)	10.714
37. Hotič (225)	10.699
38. Sora (34)	10.689
39. Leskovec (165)	10.688
40. Begunje pri Cerknici (30)	10.534
41. Sv. Lenart (32)	10.496
42. Novo mesto (46)	10.470
43. St. Vid nad Ljubljano (35)	10.416
44. Gora pri Sodražici (103)	10.383
45. Trstenik (29)	10.350
46. Radovljica (26)	10.323
47. Velike Poljane (96)	10.323
48. Tunice (42)	10.000
49. Koprivnik v Bohinju (17)	10.000
50. Beznica (27)	9.807
51. Dovje (65)	9.802
52. Duplje (38)	9.666
53. Št. Ožbalt (39)	9.646
54. Krško (59)	9.578
55. Preloka (—)	9.473
56. Podbrezje (41)	9.385
57. Kokra (86)	9.336
58. Planina pri Rakeku (115)	9.324
59. Gornji Logatec (108)	9.270
60. Kranjska gora (58)	9.241
61. Zaplana (60)	9.166
62. Ljubljana, Trnovo (53)	9.141
63. St. Jošt (25)	9.130
64. Podlipa (82)	9.071
65. Zabnica (48)	9.069
66. Zapogre (66)	8.852
67. Javorje nad Škofjo Loko (91)	8.776
68. Rovte (80)	8.714
69. Lipoglav (54)	8.685
70. Prežganje (177)	8.610
71. Trboje (37)	8.571
72. Dobrava (57)	8.538
73. Šmarje, Grosuplje (201)	8.466
74. Mokronog (62)	8.432
75. Gorje (56)	8.367
76. Dražgoše (47)	8.333
77. Peče (73)	8.333
78. Stara Oselica (74)	8.173
79. Vr. sv. 3 Kraljev (64)	8.160
80. Ihan (67)	8.159
81. Stari trg ob Kolpi (246)	8.132
82. Dol pri Ljubljani (61)	8.117
83. Stara Loka (94)	8.102
84. Ježica (33)	8.100
85. Bled (90)	8.098
86. Tržišče (81)	8.005
87. Struge (105)	7.976
88. Šmartin v Tuhinju (151)	7.954
89. Preska (44)	7.942
90. Nevljice (111)	7.870
91. Čemšenik, Izlake (85)	7.824
92. Kranj (69)	7.782
93. Smednik (70)	7.700
94. Ljubno (109)	7.647
95. Poljane nad Škofjo Loko (76)	7.617
96. Šmartin pod Smarno goro (78)	7.591
97. Adlešiči (112)	7.587
98. Vič (127)	7.520
99. Ribnica (122)	7.519
100. Šmartno pri Litiji (92)	7.515
101. Stanga (97)	7.500
102. Ljubljana, stolna župnija (72)	7.433
103. Kolovrat (133)	7.428
104. Soteska (113)	7.363
105. Št. Gojard (110)	7.331
106. Davča (126)	7.328
107. Srednja vas v Bohinju (93)	7.320
108. Komenda (75)	7.264
109. Lučine (79)	7.249
110. Breznica (107)	7.187
111. St. Jakob ob Savi (63)	7.156
112. Naklo (71)	7.136
113. Zelimlje (84)	7.114
114. Begunje pri Lescah (87)	7.060
115. Čatež pod Zapl. (118)	7.023
116. Vrhnik (89)	6.948
117. Blagovica (119)	6.933
118. St. Janž (173)	6.894
119. Krašnja (131)	6.847
120. Selca (106)	6.847
121. Senčur (187)	6.688
122. Dobrič (130)	6.669
123. Kopenj (117)	6.666
124. Unee (136)	6.644
125. Predoslje (99)	6.640
126. Fara pri Kost. (148)	6.626
127. Janče (203)	6.616
128. Koroška Bela (100)	6.569
129. Brezovica (120)	6.551
130. Sv. Vid nad Cerkn. (134)	6.509
131. Grahovo (125)	6.379
132. St. Lovrenc (68)	6.376
133. Dol. Logatec (77)	6.300
137. St. Jure pri Šm. (104)	6.294
135. St. Peter pri Novem m. (153)	6.181
136. Sodražica (135)	6.166
137. Škofja Loka (121)	6.079
138. Bohinjska Bistrica (157)	6.070
139. Sostro (116)	6.049
140. Višnja gora (98)	6.045
141. Svibno (154)	6.031
142. Črni vrh nad Polh. gr. (114)	6.025
143. Dev. Mar. v Polju (101)	6.022
144. St. Jošt nad Vrhniko (138)	6.000
145. Zasip (149)	5.997
146. Loški potok (132)	5.940
147. Polica (140)	5.909
148. Zg. Tuhinj (124)	5.857
149. Sv. Trojica nad Cerknico (129)	5.850
150. Ziri (143)	5.835
151. Dobovec (190)	5.788
152. Šmartin pri Kr. (123)	5.785
153. Moravče (137)	5.744
154. Sv. Duh (160)	5.739
155. Zlato polje (128)	5.693
156. Sela pri Šumbr. (191)	5.679
157. Kamnik (145)	5.644
158. Babno polje (164)	5.625
159. Škocjan pri Turjaku (102)	5.615
160. Ambrus (152)	5.600
161. Domžale (142)	5.575

162. Mengeš, Groblje (141)	5.575
163. Cerknica (83)	5.569
164. St. Lambert (221)	5.589
165. Preserje (147)	5.517
166. Sorica (178)	5.485
167. Nova Oselica (200)	5.422
168. Žužemberk (184)	5.406
169. Cerklje pri Kr. (179)	5.361
170. Hotederšica (169)	5.312
171. Ljubljana, Mar. oznan. (156)	5.224
172. Spitalič (172)	5.223
173. Gozd (159)	5.194
174. Rudnik (166)	5.181
175. Radovljica (174)	5.172
176. Ljubljana, Sv. Jakob (162)	5.149
177. Sela pri Kamniku (176)	5.119
178. Dolenja vas (182)	5.000
179. Velike Lašče (155)	5.000
180. St. Vid pri Stični (171)	4.904
181. Brdo (88)	4.903
182. Metlika (161)	4.900
183. Dob (150)	4.974
184. Ajdovec (170)	4.964
185. Primskovo (206)	4.850
186. Radeče (181)	4.833
187. Mirna (180)	4.833
188. Stari trg pri Ležu (167)	4.818
189. Bloke (205)	4.790
190. Sv. Križ pri Litiji (202)	4.681
191. Vače (218)	4.666
192. Zalna (163)	4.640
193. Mirna peč (212)	4.628
194. Kresnice (144)	4.618
195. Dobrova (185)	4.555
196. Črnomelj (168)	4.493
197. Trata (204)	4.457
198. Rakitna (198)	4.400
199. Polšnik (196)	4.375
200. Stična (189)	4.320
201. Kostanjevica (199)	4.291
202. Jesenice (139)	4.200
203. Sv. Gora (213)	4.148
204. Bela cerkev (175)	4.113
205. Stranje (197)	4.083
206. Trebnje (188)	4.029
207. Česnjice (242)	4.000
208. Šmarjeta (224)	3.972
209. Bučka (229)	3.909
210. Smihel pri Novem mestu (192)	3.891
211. Krka (—)	3.882
212. Polhov gradec (195)	3.874
213. Cerklje na Dolenjskem (214)	3.849
214. Ig (217)	3.711
215. Oslinica (219)	3.690
216. Rob (216)	3.664
217. Zagradec (194)	3.618
218. Studenec (208)	3.617
219. Leskovec (223)	3.558
220. Brusnice (207)	3.555
221. St. Lambert (221)	3.539
222. St. Rupert (215)	3.525
223. Kovor (183)	3.500
224. Sp. Šiška (211)	3.494
225. Semič (231)	3.473
226. Dole pri Litiji (233)	3.428
227. Sv. Trojica v Trziču (238)	3.404
228. Toplice (222)	3.377
229. Ljubljana, Sv. Peter (209)	3.258
230. Prečna (232)	3.186
231. Tomišelj (—)	3.058
232. Sava (241)	3.000
233. Vinica (245)	2.959
234. Raka (230)	2.914
235. Trebelno (227)	2.892
236. Stopiče (234)	2.812
237. Borovnica (220)	2.717
238. Zagorje (228)	2.714
239. Dragatuš (258)	2.652
240. Kočevje (235)	2.600
241. Podgrad (226)	2.427
242. Konjšica (—)	2.380
243. Boštanj (240)	2.272
244. Skoecjan pri Mokronogu (252)	2.270
245. St. Jurij pod Kumom (186)	2.232
246. Sinji vrh (255)	2.133
247. Draga (247)	2.133
248. Čatež ob Savi (244)	2.085
249. Velika Dolina (248)	2.013
250. Podzemelj (236)	2.000
251. Sv. Križ pri Kost. (243)	1.892
252. Suhor (237)	1.837
253. St. Jernej (249)	1.600
254. Sp. Log (250)	1.454
255. Stara cerkev (253)	1.266
256. Grčarice (256)	1.212
257. Poljane pri Topl. (—)	1.200
258. Planina pri Topl. (—)	949
259. Hinje (257)	923
260. Čermošnice (260)	733
261. Nemška Loka (259)	707
262. Stari Log (—)	200

Lesce (146)

Zdihovo (239)

Banja loka (251)

Sv. Planina

Smihel pri Žužemberku

7 kočevskih župnij.

b) po dekanijah

1. Radovljica (1)	8.131
2. Kranj (2)	8.034
3. Ljubljana, okolica (3)	7.072
4. Loka (4)	7.044
5. Kamnik (5)	7.015
6. Vrhnik (6)	6.886
7. Cerknica (8)	6.062
8. Moravče (7)	6.027
9. Ribnica (9)	6.021
10. Šmarje (10)	5.966
11. Trebnje (12)	4.747
12. Litija (10)	4.715
13. Ljubljana mesto (14)	4.627
14. Žužemberk (15)	4.241
15. Semič (16)	4.198
16. Novo mesto (13)	4.020
17. Leskovec (17)	3.046
18. Kočevje (18)	1.744

c) prvi in zadnji v dekanijah

Radovljica:	
Prva: Kamna gorica	17.714
Zadnja: Lesce	—
Kranj:	
Prva: Šenturska gora	15.625
Zadnja: Kovor	3.500
Ljubljana, okolica:	
Prva: Črnuče	13.552
Zadnja: Golo	1.111
Loka:	
Prva: Železniki	13.695
Zadnja: Trata	4.457
Kamnik:	
Prva: Vranja peč	14.761
Zadnja: Stranje	4.033
Vrhnika:	
Prva: Bevke:	16.000
Zadnja: Borovnica	2.717
Cerknica:	
Prva: Begunje	10.534
Zadnja: Bloke	4.790
Moravče:	
Prva: Št. Ožbalt	9.640
Zadnja: Sv. Planina	—
Ribnica:	
Prva: Turjak	13.703
Zadnja: Grčarice	1.212
Šmarje:	
Prva: Javor	12.470
Zadnja: Stična	4.320
Trebnje:	
Prva: Mokronog	8.432
Zadnja: Trebelno	2.892
Litija:	
Prva: Javorje	14.961
Zadnja: St. Jurij pod Kumom	2.232
Ljubljana, mesto:	
Prva: Trnovo	9.141
Zadnja: Sv. Peter	3.258
Žužemberk:	
Prva: Dobrnič	6.663
Zadnja: Smihel	—
Semič:	
Prva: Preloka	9.473
Zadnja: Podzemelj	2.006
Novo mesto:	
Prva: Novo mesto	10.470
Zadnja: Podgrad	2.427
Leskovec:	
Prva: Krško	9.573
Zadnja: St. Jernej	1.600
Kočevje:	
Prva: Fara	6.620
Zadnja: Banja loka	—